

LINUM

Informationsblad
från Skånelin

Våren 1994

ÅRSMÖTE FÖRENINGEN SKÅNELIN

Föreningens medlemmar kallas härmed till årsmöte **lördagen den 12 mars 1994 kl 10 00** på Bjärsjölagård.

Årsmötesförhandlingar

Föredrag av Hushållningssällskapets direktör - Lars Törner. "Linodling i Skåne - till vad?"

Kaffeservering

Föredrag av Hemslojdskonsulent Barbro Nyberg, Kristianstad. "Den skånska spetsens historia"

Utställning - "Knyppegille" med medlemmar ur Gillet Skånska Spetsar

Hjärtligt välkomna till en intressant dag med Skånelin

Styrelsen

Linspinningsgille

Rönnebergs Härads Hembygdsförening, Föreningen Skånelin och Studieförbundet Vuxenskolan inbjuder till spinnegille *söndagen den 8 maj* i Rönnebergs Härads Hembygdsgård i Asmundtorp.

Spinnare och spinnorskor samlas kl 09 30 till förmiddagskaffe och för att utbyta erfarenheter om lin och linspinning fram till kl 12 00 då lunch serveras.

Kl 13 00 hälsas allmänheten välkommen att delta i gillet samt att bese den fina hembygdsgården med samlingar.

Kaffeservering och musikunderhållning

De som vill delta på förmiddagen och till lunch, anhöriga medräknade, kan anmäla sig till:

Barbro Nyberg, tel 044-10 10 04

Eva Ekstrand, tel 046-77 11 60

Kirsten Persson, tel 0418-60 303

senast den 29 april.

Arrangörerna hälsar alla Hjärtligt Välkomna!

Linodlingar

Många har funnit det bekvämt att slippa själv odla sitt spånadslin, och är därför tacksamma att en del lantbrukare odlar en liten areal för självvryckning.

För de som är intresserade av att rycka och köpa linhalm och även för de som är intres-

serade av att följa linodlingen "från sådd till skörd" går det bra att kontakta:

Betsy Persson	0413-70 005
Jan Lindberg	0418-60 707
Clas Johnsson	0414-73 010
Margareta Bengtsson	046-48 027
Eva Gren	0416-14 092
Maj-Britt Ring	0416-14 114
Elna Danielsson	0414-21 175
Kirsten Persson	0418-60 303

I slutet av juli, början av augusti brukar linet i normala fall vara i gulmognadsstadiet, c:a 30 dagar efter fullblom. En del av Skånelins medlemmar ställer då ett veckoslut upp som instruktörer i handtryckning. Det brukar då komma många som vill skörda lin, inte bara för att senare bereda det, utan även för att ha som eterner. Samvaron ute i linfältet med barn och kaffekorgar brukar bli trevlig.

Du behöver inte vara medlem i Skånelin för att få skörda lin, men för att få använda maskinerna i brydestuan och för att få hyra röttningsbassängen så fordras medlemskap.

Avgifter i brydestuan:

Studiebesök 20 pers	300:-
Studiebesök mer än 20 pers	500:-
Hyra av lokal och maskiner	100:-/tim
Instruktion	100:-/tim
Hyra av röttningsbassäng	200:-/2 v

Bokning av brydestua och bassäng till
Kirsten Persson, tel 0418-60 303
Betsy Persson, tel 0413-70 005

Inne med Linne

Clas Johnsson, Brösarp

Ni har naturligtvis sett och hört, att naturfiber är högsta mode och inte minst linne. I vår- och sommarkollektionerna finns gott om kläder med hög andel linne i tyget. Det gläder oss alla som arbetar med linodling och -beredning, att detta fina material uppskattas för sina goda egenskaper.

Intresset för linodling har ökat de senaste åren och på oljelinområdet har man kommit en bra bit på väg. Det finns nu svenskpro-

ducerad kallpressad linolja i flera färgbutiker och svenskt linfrö i hälsokostaffärer.

Beträffande spånadslin går utvecklingen långsammare och det hänger samman med att kostnaderna för uppförande av ett linberedningsverk är så höga. Således odlas spånadslin fortfarande i den lilla skalan av enskilda hobbyodlare eller på hembygdsgårdar, som vill hålla traditionen levande. Samma förhållande gäller för den efterföljande beredningen.

Vill man utöka linarealen, är odlingen lätt att mekanisera när det gäller markberedning och sådd. Ogräsbekämpning kan ske kemiskt, då det finns testade preparat som är skonsamma mot linet. Svårigheterna är skörden, ryckningen. Det finns maskiner även för denna, men för närvarande när det ännu finns "flaskhalsar" i den vidare beredningen, har intresset att investera i specialmaskiner varit lågt. Men handtryckning ger ryggymnastik (eller diskbråck) och stunder med trevlig gemenskap.

Ett av hindren till en rationell linberedningsprocess är rötningen. Den sker antingen i vattenbassäng eller på marken. Hantear man större mängder blir det väldigt betungande.

Maskinell linberedning i Svalöv

Föreningen Skånelin bildades 1986 och har idag ungefär 350 medlemmar. Ett av föreningens mål är att underlätta bråkning och skäktning. Med stöd av bl a Svalövs kommun, Svalöv AB och länsstyrelserna i Skåne har föreningen införskaffat en bråkmaskin och en skäktturbin med mycket god kapacitet. Vid arbete med dessa redskap alstras en massa damm, men genom inbyggnad med gummiduk och luftutsug har arbetsmiljön förbättrats.

Tack vare dessa investeringar blir linberedningen mycket lättare. En nyhet som är under prövning är en spinnmaskin, som ytterligare skulle kunna förkorta tiden från den vackra linblomman till det sköna linnetyget

Kurser i lin - odling - beredning - spinning

- Tid:** Våren -94, 2 veckoslut 23-24 april, 7-8 maj 1994
- Plats:** Brösarp
Vandrarhem finns i närheten. Åkarröds gamla skola eller Haväng.
- Lärare:** Agronom Clas Johnsson
- Mål-sättning:** Undervisningen syftar till att såsom ett led eller kompletterande del i textil utbildning ge kunskaper om lin som spånadsmaterial.
- Innehåll:** 38 lektioner praktiskt och teoretiskt arbete. **Teori:** Omfattar föreläsningar om linet som spånadsväxt, odling, beredning och användningsområden. **Praktiskt arbete:** Linets olika beredningsstadier. Spinningsövningar på slända och spinnrock.
- Intyg:** Efter genomförd kurs erhålles intyg.
- Anmälan:** För att anmälan skall vara giltig inbetalas hela kursavgiften på postgiro 85 90 62-2 eller bankgiro 990 0531. Vid avanmälan senast 30 dagar före kursstart återbetalas hela kursavgiften. Vid avanmälan senare än 30 dagar före kursstart återbetalas kursavgiften / 25 %. **Sista anmälningdag:** Vecka 14.
- Upplysningar:** Hemslojdskonsulenterna
Box 100, 291 21 Kristianstad
Tel 044-10 10 04, 10 10 74
Fax 044-12 31 35
- Kostnad:** Kursavgift 800:-.

Årets linkurs i Studieförbundet Vuxenskolas regi

omfattar 30 lektioner fördelade på 10 sammankomster och vanligtvis lördag förmiddag.

Start: Slutet av juli, början av augusti med skörd.

2:a sammankomsten: Fröreppning samt teori som i första hand handlar om olika sätt att röta.

Därefter göres ett uppehåll 2-3 v för att de som vill skall hinna röta sitt skördade lin. Under den tiden passar vi på att ta

3:e sammankomsten som ett studiebesök hos damastväverska, pappersmakare (handgjort papper av lin) och bl a besöka en gammal brydestua.

4-6 sammankomsten hålles i den maskinella brydestuan, där de traditionella redskapen prövas och där man får lära sig att använda den fantastiska maskinella utrustningen.

7-10 sammankomsten användes för spinning på såväl slända som rock och till teori. Vid kursens slut har man då varit med om den underbara processen "skörd - tråd".

Förfrågan och anmälan kan göras till
Ruth Olsson, tel 0416-12 230
Solgerd Nilsson, tel 046-73 26 74

Ruth har i sin mors samling av gamla tidningsklipp än en gång funnit något roligt. Varför inte prova den väven och kanske byta inslaget till lin. Vi saxar:

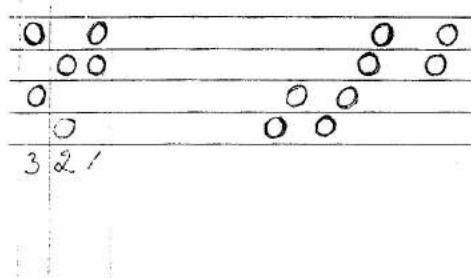
Jag har tröttnat på köpt trikå.

Jag har tröttnat på köpt trikå. När man är ett ganska stort hushåll och inte har tid med alla de små tvättarna med försiktig urkramning osv utan när alla smutsiga skjortor och övriga underkläder ska vandra med i de stora tvättarna vår och höst och någon gång mitt i sommaren, så vet man hur det går. Ena armen i ett kar och den andra i ett annat - eller åtminstone linningarna amputerade från sitt naturliga sammanhang. Stora ginungagap under ärmarna och ibland hela ryggen tvärs av.

Jag klandrar ingen för det. En stor tvätt är alltid litet vådlig även för annat än för smutsen, och dess doftande blåvita renhet ger sig inte gratis. Men jag har som sagt tröttnat på att köpa trikå. Och då det nog blir lite svårt att få familjen att återvända till det gamla, spartanskt oblekta lärfftet, så återstår egentligen bara en utväg. *Jag skall väva min trikå själv.* I en vanlig vävstol med fyra solv och tre trampor. Väva den av garn nr 30/2, oblekt, men tvinnat både till varp och väft, så att det inte får någon för-

arglig ludd som köpt trikå av otvinnat garn alltid brukar ståta med efter sin första tvätt. Jag köper nog en hel bunt garn för sådär en 18 kronor, och delar det i två hälfter - den ena till varpen och den andra till väften. Och så varpar jag väven så pass gles att det blir till omkring 40 meter färdig väv eller 50 meter varp eller till en sked, som med vanlig bredd räknar 22 passmar eller 20, om man vill ha det tunt.

Sedan solvar jag väven på fyra solv enligt nedanstående nota:

Tramporna äro, som det synes bara tre och trampningen rätt öfver.

Det kan just inte kallas någon vidlyftig väv detta, men resultatet blir just som jag vill ha det, ett mjukt och lättvättat och ändå starkt tyg, som man vågar ta med i den vanliga tvätten och kan använda i många år. Köper jag så till inslaget gloriagarn eller - höjd av lyx - konstsilket förfärdigat av den svenska granen, vilket på grund av sin lätthet inte precis blir någon dyr historia, då har jag ju även de flotta plagg, som vi numera älska att skruda oss i, åtminstone när helgerna komma. Detta inslag kan då tagas i färg, till exempel matt rosa eller ljusblått. Så småningom blir det naturligtvis också vitt - åtminstone gloriagarnet, men det betyder ju inte så mycket. Det är starkt och snyggt ändå, och det är ju huvudsaken.

När man syr dylik, hemvävd "trikå" behöver man inte vara så hjärtängslig för dragna sömmar, som när man dristar sig på att själv sy av köpt dylik. Och om man av silket eller gloriagarnet virkar de vanliga uddarna kring armar och hals, så kommer man säkert att känna sig snygg, utan stora utgifter. Aderton kronor för 40-50 meter starkt och bra tyg - låter det inte som en saga. Det är det för resten också, för till detta kom-

mer naturligtvis allt arbetet. Men om man nu utför det själv ... ja ja, ni vet nog själva allihop, hur man brukar räkna i det fallet.

Ums.

Vår linvän Birger i Västgöta Lin förser oss också med tidningsklipp och samtidigt undrar Birger om någon av Linums läsare kan ha någon idé om vad vikingarna färgade sina segel med.

Här får vikingaskeppet segel till vinden

Stort som en fyrarummare och rödrandigt som en polkagris. Just nu växer det fram på ett loft i Rönnäng - seglet som med varenda linnefiber på helpänn kommer att föra fram det 16,5 meter långa Äskekärsskeppet i sommar.

Och på helpänn kommer också Harald Karlsson i Rönnäng att vara. - Det är alltid segelmakaren som får skulden om en båt inte går bra, säger han, halvt på allvar, halvt på skämt.

Äskekärsskeppets segel består av 88 kvadratmeter linne, ihopsytt efter alla konstens regler. Så mycket som man nu vet om reglerna, för detta är det första råsegel som sys på västkusten på många, många år. Till sin hjälp har Harald diverse litteratur men får ändå använda gissningar och mycket av den erfarenhet han samlat under sina 18 år som segelmakare.

- Ja, så är det när man inte har någon att fråga. Visst finns det böcker i ämnet, men ingen segelmakare har varit med och skrivit. Det märks ...

Ett råsegel utmärks av att det är symmetriskt. En rektangulär eller fyrkantig duk som hänger ned från en lång pinne, ett rå, som är fastad på masten så den ser ut som ett kors.

Rån på Äskekärsskeppet är 9 meter.

- Det är ohanterligt med så långt rå när båten ska manövreras. En lika stor båt som Äskekärsskeppet går att segla ensam med en modern rigg, men med rå kan jag tänka att man måste vara minst tre man för att stagvända ...

När GP Bohuslän träffar Harald, har han och segelmakare Åsa Wedin lagt ner drygt 20 timmar på Åskekärrskeppets segel. De har skurit till och sytt ihop 60 centimeter breda våder, 14 stycken, 11 meter höga med sömsmån.

Den kraftiga Singermaskinen tuggar sig tappert fram i den grova linneduken när fällan sys i överkant. Inget tyg man når i precis, Harald viker noggrant.

När seglet läggs på golvet på segelloftet finns inte en millimeter över.

- Tur att jag tog i när vi byggde för 1,5 år sedan kommenterar han.

Visst beställs presenningar någon gång i måtten 11 x 8 men snittstorleken på de segel som till vardags tillverkas i segelmakeriet är runt 4 x 6 meter.

När fällandet är klart vidtar handarbete. Liket - det styva hamparepet som löper runt hela rektangeln sys fast för hand med vaxad hampatråd. Även löddrare - repöglorna som skoten fästs i måste göras för hand.

- Vi har nog mer än hälften av jobbet kvar, tror de båda segelmakarna.

Segelduken kommer från Norge, vävd av rent lin.

- Fast den kunde varit styvare, säger Harald och visar med ett redigt grepp hur elastisk duken är jämfört med moderna plastfibersegel.

- Men så använder man inte linne längre heller. Hade det varit bra så hade man gjort det ...

Vad vikingarna själva använde vet han inte.

- Kan ha varit bomull, siden, linne eller till och med nässelfiber. De hade ju kontakter ute i världen.

Vad färgen anbelangar finns beskrivningar i isländska sagor om hur "pråliga" randiga segel en del vikingar använde sig av. Åskekärrskeppets skapare har valt rött och vitt, precis som man ser framför sig på gamla skolplanscher.

Harald Karlssons intresse för segelmakeri startade genom föreningen allmogebåtar på Tjörn.

Han var arbetslös och segel behövdes, det ena av det andra.

Föreningen Vikingatida Skepp kom han i kontakt med på Båtmässan för två år sedan. Allt arbete görs gratis och Harald var snart engagerad.

- Nu kommer vi att sy långt in på nätterna för att få seglet färdigt till årets båtmässa. Då ska riggen vara med och visas upp. Det känns i magen.

Och så undrar Västgöta Lin, om det i södra Sverige möjligtvis finns någon linryckningsmaskin, som dom kan låna en växtsäsong.

Du som vet, var snäll och ring Birger Nilsson, tel 0303-46 033.

Doris och Anita, Östgöta Lin, köpte för några år sedan en elektrisk spinnrock. Den är egentligen avsedd för ull och är inte bra att spinna långlin på, men Doris och Anita tycker att den är alldeles förträfflig och outhärlig för blånor.

Ovannämnda flickor är skickliga spinner-skor, med framstående placeringar i spinn-tävlingar på tramprock.

Dom är också duktiga väverskor, som vi sett tävlingsbidrag av i bl a Vävmagasinet. För att snabbt få material till vävnad, har dom nu tydligt tagit elektriciteten till hjälp.

Är en elektriskt spinnmaskin något för Skånelin att satsa på? Att mot viss avgift lånas ut veckovis.

Tyck till! Kanske kan vi ta upp det på årsmötet.

Kirsten Persson

Linstämman 6-7 augusti 1994

Sätergläntan

Linstämman vänder sig till alla, både Dig som redan är lin- och slöjdintresserad och Dig som är allmänt nyfiken. Det handlar om både linfiber, linfrö och linolja.

Linstämman är uppdelad i två delar:

Lördag, c:a 09 30-21 00, endast förhands-
anmälda deltagare. Anmälningsblankett får
Du om Du ringer tel 0247/410 45.

Ur programmet:

- Alternativ användning av linfiber
- Utvecklingsmöjligheter inom linområden
- Svensk damast genom tiderna
- Linet i dagens svenska linneindustri
- Linne - framtidens material

Söndag, c:a 10 00 - 16 00. Linstämman är
öppen för alla. Då kommer hela Säterglän-
tan att sjuda av linaktiviteter - demonstra-
tioner, utställningar, möjlighet att själv få
prova linbråken, linoljan eller knypeldy-
nan. Då kan man också köpa en mängd
olika linprodukter längs den dagens mark-
nadsgata. Korta föredrag, klädvisning och
musik bjuder vi också på.

Välkomna!

Sätergläntan och Svenska Hemslöjdsföre-
ningarnas Riksförbund

I Mors "Rosengömma"

Ingegerd Andersson

Linblommorna, de vackra, gladde säkert de
flitigt arbetande brukarna av ett stycke jord,
intill sjön Innaren med Rottne som närmaste
tätort.

Det vackra namnet, Rosenlund, denna
sköna plats på jorden, är fullt av poesi.

Mor, som är på sitt 98:e år, gifte sej 1928
och lämnade Småland för Blekinge.

Mor nämnde till mej för ett par år sedan, att
hon hade lite lingarn som låg i en kista.

Vad spännande, att söka där och finna 3,5
kg prydligt räknade trådar i härvor, vackert,
av Mor själv spunnet lin från slutet av
20-talet.

Vuxenskolans vävkurs i Bromölla, under
ledning av Barbro Nilsson, var en verklig
tillgång, när jag vävde 2 stora dukar i såll-
väv och en i daldräll.

Vidare c:a 10 m löparväv i halvdräll
(Nicolin), med svart lingarn i varpen.

Minnen att förmedla till syskon och sys-
konbarn och till ett kusinbarn, som nu bor
på Rosenlund.

Mor Helga, berättade för mej om en dröm:

I drömmen hade hon lagt ut lin till rötning
på klöveråkern och allt hade gått så bra,
hon hade hunnit med alltsammans.

På grund av denna dröm och samtal om ar-
betet med linet kom Mors lingarn "fram i
ljustet" och har varit till mycken glädje.

Min man Stig har skrivit en minnesdikt,
som jag gärna förmedlar.

På Rosenlund växte det blommande linet
i tider som svunnit till stigande finhet
med arbetets möda och kunskapens makt
som sekler oss givit att taga i akt.

Med rötning och bråkning
samt skäktning och häckling
får linet en tåga, som ger en utveckling
och fortsättning följer i spinnrockens sång
med flitig fullbordan i vävstolens gång.

Föreningen Skånelins årsberättelse 1993

Föreningen Skånelin har nu varit verksam i
sju år och har 1993 haft 331 betalande
medlemmar. Medlemsavgiften har varit 50.-
Antalet medlemmar har minskat med 23
personer, men intresset för linhanteringen
är stort fortfarande.

Följande ledamöter har ingått i föreningens
styrelse:

Göran Kuylenstjerna; ordförande
Kirsten Persson; vice ordförande
Sven Eric Mårtensson
Barbro Nyberg
Eskil Persson
Betsy Persson; kassaförvaltare
Rosie Johansson; sekreterare

Styrelsen har under året haft sammanträde
5 gånger, nämligen:

19 januari Eskil Persson, Lund
20 mars Axet, Landskrona
12 maj Kirsten Persson, Källs
Nöbbelöv
5 augusti Bjärsjölagård
27 oktober Solsidan, Landskrona

Föreningens årsmöte hölls lördagen den 20
mars i Svalöf Weibull ABs personalrestau-
rant, Axet i Landskrona. Ett femtiotal

medlemmar hade samlats till stadgeenliga förhandlingar och val av styrelse m fl funktionärer. Inbjudna föredragshållare var Jan Greger Persson, Högs Boställe och Dick Johansson, Klässbols Linneväveri. Jan Greger Persson informerade om höstens VM-tävlingar på Västraby gård, men kom också in på odling och pressning av oljelin.

Dick Johansson - tredje generationen damstävare i Klässbol, berättade mycket engagerande om företagets utveckling. Sammankomsten avslutades med ett intressant besök på Solsidan - i hemslöjdsbutiken och hos hemslöjdskonsulenterna, där Ann Helen Olsson och Gunvor Johansson visade verksamheten.

Övriga aktiviteter

Spinnegille i Degeberga hembygdsgård. Söndagen den 9 maj hade Barbro Nyberg inbjudit ett 40-tal spinnerskor från skilda håll. Kallelsen hörsammades och man kunde under förmiddagen utbyta erfarenheter med varandra för att sedan demonstrera sina färdigheter för allmänheten under eftermiddagen. Visning av hembygdsgården samt sång och musik av "Plommonkärnorna" bidrog till en minnesrik dag.

Demonstration av linskörd och linberedning. Den 8-12 september försiggick höstens stora linaktivitet. På Västraby gård hade man odlat 1/2 tunnland lin, vilket medlemmar i föreningen skördade. Man beredde också rötat lin och berättade för åtskilliga skolgrupper och andra intresserade om lin och linhantering. Besökarna fann den av Kirsten Persson väl planerade informationen mycket givande.

Företagsdagar i Svalöv den 25-26 september. Beredningsstationen och den mer maskinella linberedningen visades också under hösten av medlemmar i Skånelin samt kursdeltagare från Vuxenskolan.

Dessutom har linberedning och spinning av lin visats vid sammankomster på olika håll i Skåne av bl a Betsy Persson (Skånedagarna), Clas Johnsson

(Tjörnedala), Rut Olsson och Solgerd Nilsson (Hörjelgården och Svaneholm).

Underhåll och investering i maskiner

Problemet med damm och dålig ventilation i beredningsstationen har avhjälpats under året. Ny fläkt och utsugningsanordning har installerats av Dalby Stallmiljö och Håkan Lans har åtgärdat olika problem enligt försäkringsbolagets bestämmelser, allt till en kostnad av c:a 65 000 kronor. Beredningsstationen fungerar nu tillfredsställande och har god kapacitet, vilket gör att man bör arbeta 4-5 personer tillsammans för att bäst utnyttja maskinerna. Kursverksamheten på linområdet som bedrivs av Studieförbundet Vuxenskolan samt länens hemslöjdsföreningar använder sig mest av beredningsstationen, men även grupper från grannlänens linföreningar föredrar den längre resan till Svalöv, för att kunna utföra linberedning snabbt och effektivt.

Landets linföreningar är numera 20 st. Representanter från dessa samlades till "Linstämman" i Uppsala den 8-10 oktober 1993. Eskil Persson, Lund, hade utsetts till ombud för Skånelin och rapporterade utförligt genom en artikel i "Linum" angående aktiviteter och information från stämman.

"Linum" - Föreningen Skånelins medlemsblad har sänts ut till medlemmar vår och höst under 1993. Olika författare har medverkat. Utskriften har skett på Malmöhus läns Hushållningssällskap, tryckningen på Svalöv Weibull AB och utskicket ombesörjts av kassören Betsy Persson.

Föreningen Skånelins styrelse framför till alla, som aktivt bidragit till föreningens möjligheter att arrangera eller delta i verksamheter inom linområdet, samt till alla medlemmar som genom sitt engagemang stöder verksamheten, ett varmt tack och överlämnar 1993 års verksamhetsberättelse.

Svalöv och Borgeby februari 1994

Föreningen Skånelins styrelse

Hantverksmässig linberedning visas på skilda platser i sommar, bl a den 27-28 augusti i Åhus där Gammeldags hantverksmarknad arrangeras och där Skånelin medverkar.

Linutsäde

Eskil Persson

Denna så viktiga ingrediens i en framgångsrik linodling köper Du enklast om Du ringer Hammenhögs Frö, tel 0414-40 400. Du frågar efter ordermottagningen och får där upplysning om tillgängliga sorter. Vill Du prata personligen med linfröspecialister, frågar Du i växeln efter Silke Schlüter.

Linrenässanse också i USA!

Eskil Persson

Har ni kollat i "Spinn Off" nummer 2 från 1992? Där står mycket roligt och intressant om linberedning och spinning.

Vad är då "Spinn Off"? Jo, det är en utomordentligt vacker, amerikansk tidskrift, som kommer ut 4 ggr om året, och har undertiteln "magasin för handspinnare". Just nr 2/92 innehåller ett stort avsnitt skildrande allt från linfrö till designad färdig linprodukt. Den flitigaste skribenten i detta nummer heter Mary Chase, en linentusiast som möjligen någon känner till person eller namn, eftersom Mary är svensk till börd och dessutom har gått flera kurser på Sätergläntan för Henryk och Greta för något eller några decennier sedan. I USA startade Mary Chase i sin hemstad i delstaten Maine på kontinentens nordostkust ett företag med namnet "Svenska garner, vävtillbehör och vävstolar". Denna rörelse har Mary - förmodligen med ålderns rätt - utvecklats. Men hon har ingalunda dragit sig tillbaka utan verkar numera aktivt på fältet som rådgivare och stimulator i den ökande amerikanska linodlingen. I ett brev till Henryk Zienkiewicz daterat 18 juni 1992 omtalar Mary att man sått lin, förutom i Maine också i Connecticut och Texas. Dessa odlingar skulle vara försöksodling till ett spinneri i Italien. Mary reser omkring till

odlingarna och hjälper till med råd och dåd. Odlingarnas storlek kommer till uttryck, när Mary omtalar att man också inköpt en linryckningsmaskin från Frankrike. Det är alltså rejäla skördar som skall processas för vidare spinning i Italien. Marys optimism 1992 var omisskänlig.

Linprojektet i USA utvecklade sig med expressfart, för 1993 skriver Mary till mig och meddelar att projektet nu heter "FlaxAmerica" (flax = lin på eng) med säte i Connecticut. Odlingarna hade gett goda resultat överlag utom i Texas. "FlaxAmerica" drivs nu av en herre vid namn Miguel Schiavoni. Mary Chase ger honom det kortfattade vitsordet: "duktig och klok", två goda egenskaper för en projektledare och entreprenör i linbranschen i USA. Herr Schiavoni har enligt Mary nu behov av teknisk hjälp och goda råd och han har i detta ärende skrivit till Skånelin och under-teknad. Efter en del smärre problem i början av korrespondensen / kontakten har nu förhoppningsvis informationskanalerna öppnats åt båda håll och det är med stort intresse vi skall följa linodlingens framåtskridande i USA.

De linsorter som hittills provats i USA är 2 italienska obenämnda "sorter" samt de franska sorterna Ariane och Viking. Avkastningen har varit 3 000-3 500 kg/ha av rotad halm. Ett mindre prov av vår sort Henryk har sänts över för provning 1994.

Ytterligare några kommentarer kring tidskriften "Spinn Off"! I det refererade numret berättar Mary Chase om det unika linmuseet i Kortrijk, Belgien och ger sedan i en fyllig artikel med titeln "Lin - från frö till fiber" en fin skildring av vad hon lärt sig på Sätergläntan kombinerat med egna rön från USA om linets odling och beredning. Härutöver finns tre artiklar om linspinning; en handlar om spinning av knyppegarn. Information om silke och fårull och därtill ett rikt och varierat annonsmaterial gör Spinn Off till en guldgruva för allehanda sorters spinnare och handarbetare.

Jag behöver väl inte tala om att Mary Chase är medlem i Skånelin? Det är ju självklart!